

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola, Hlavné námestie 14, 941 31 Dvory nad Žitavou
4. Názov projektu	Inovácia foriem a metód výchovno-vzdelávacieho procesu v Dvoroch nad Žitavou
5. Kód projektu ITMS2014+	312011S811
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	02.06.2020
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Základná škola, Hlavné námestie 14, 941 31 Dvory nad Žitavou
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	PaedDr. Adriana Garamiová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zsdvory.edupade.org

11. Manažérske zhrnutie:

Téma stretnutia: Implementovať inovatívne metódy na čítanie s porozumením do všetkých predmetov, ktorých sa žiaci zúčastňujú (02.06.2020)

- Inovatívne a efektívne možnosti na rozvoj čitateľskej gramotnosti - implementácia inovatívnych metód na čítanie s porozumením do všetkých predmetov
- Príklady textov s otázkami zameranými na hravé čítanie s porozumením aj v iných predmetoch

Kľúčové slová:

čitateľská gramotnosť, aktivizujúce a inovatívne metódy práce s textom, aktivizácia žiakov, hravé čítanie

Krátka anotácia:

S pojmom čitateľská gramotnosť sa dnes stretávame nielen v odbornej pedagogickej literatúre, ale postupne sa udomácňuje v školskom prostredí i mimo neho. Oblasť čítania a literárnej výchovy podľa novej koncepcie vychádzajúcej zo štátneho vzdelávacieho programu poukazuje na zmeny najmä v kompetenciách, ktoré žiak nadobúda prostredníctvom tejto oblasti. Rozdiel je v tom, že žiak sa učí predložený text čítať s porozumením.

Učiteľia vhodným prístupom, implementovaním inovatívnych metód na čítanie s porozumením do všetkých predmetov a systematickou prácou predchádzajú špecifickým vývinovým poruchám učenia alebo zlyhávaniam na inom podklade a zvyšujú úroveň čitateľských schopností vo všetkých predmetoch do takej miery, aby sa žiaci už počas primárneho vzdelávania naučili kvalitne pracovať s čítaným textom, čo sa následne môže odraziť na zvýšení úspešnosti žiakov na pripravovanom testovaní T5 a vo vyšších ročníkoch ZŠ.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Členovia KČG sa na stretnutí venovali týmito témam:

1. Inovatívne a efektívne možnosti na rozvoj čitateľskej gramotnosti - implementácia inovatívnych metód na čítanie s porozumením do všetkých predmetov
2. Príklady textov s otázkami zameranými na hravé čítanie s porozumením aj v iných predmetoch

Forma: prednáška formou prezentácie, predniesla koordinátorka klubu a následná diskusia

1. Inovatívne a efektívne možnosti na rozvoj čitateľskej gramotnosti - implementácia inovatívnych metód na čítanie s porozumením do všetkých predmetov

Čitateľskú gramotnosť je možné rozvíjať v rámci všetkých predmetov kognitívneho zamerania (matematika, prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, hudobná výchova ap.). Kolegovia na stretnutí prezentovali možnosti použitia myšlienkových máp na jednotlivých predmetoch, upriamili pozornosť na praktickú časť – medzipredmetové vzťahy – ITV, ktoré sú medzi jednotlivými prvkami učiva rozdelené do predmetov. Takýto prístup súvisí s cieľom čitateľskej gramotnosti: čitateľ je schopný čítať a spracovávať texty rozličných typov s obsahom z rozmanitých oblastí. Základným kritériom posúdenia kvality čítania je porozumenie textu. Práve podľa najnovších štúdií tichým čítaním rozvíjame čítanie s porozumením. Ak čitateľ – žiak dokáže samostatne na základe tichého čítania nájsť odpovede na zadané úlohy v texte, dokáže ich v texte presne vyhľadať a správne zodpovedať, môžeme skonštatovať, že danému textu aj porozumel a získané informácie dokáže aj aplikovať či zhodnotiť pri ďalších aktivitách ako svoju skúsenosť.

Koordinátorka poukázala na veľmi rozšírenú metódu na zisťovanie porozumenia, ktorú aj u nás stále používa veľa pedagógov - reprodukcia textu. Na zistenie porozumenia textu často učitelia používajú zisťovacie otázky. Na zisťovanie porozumenia textu sa používa tzv. Cloze test, ktorý napriek svojej jednoduchosti vyniká dobrými diagnostickými vlastnosťami. Pozostáva z textu, ktorý má vynechané každé n-té slovo.

2. Príklady textov s otázkami zameranými na hravé čítanie s porozumením aj v iných predmetoch

V diskusii boli podrobnejšie rozobraté príklady textov s otázkami zameranými na hravé čítanie s porozumením. Učitelia implementovali inovatívne metódy na čítanie s porozumením do viacerých predmetov a to: Slovenský jazyk a literatúra – text: Čokoláda, Matematika – Slovné úlohy v obore do 100, Prírodoveda – text: Hroch, Vlastiveda – Nitra s okolím: Povešť o vodníkovi v hradnej studni, Tvorivé čítanie - Jarný darček pre mamičku...

Pri rozvíjaní procesov čitateľskej gramotnosti využívame rôzne úlohy, ktoré sa používajú v didaktických testoch. Tieto úlohy používa pri testovaní aj štúdiá PIRLS, členia sa na dve veľké skupiny – otvorené a zatvorené.

- Otvorené úlohy – pri otvorených úlohách žiak odpoveď tvorí, píše, kreslí, počíta.
- Zatvorené úlohy – pri týchto úlohách žiak odpoveď vyberá z niekoľkých ponúkaných odpovedí.

V ďalšej časti sme si rozobrali ukážky jednoduchých textov s otázkami, ktoré si učitelia pripravili a ktoré boli zamerané na čítanie s porozumením. Napr.

Text č. 1: Čokoláda

Zmráka sa. Kováčovci pripravujú večeru. Na stole má každý vidličku i nožík. Na večeru je pečené kurča, šalát a rožky. Želka zjedla večeru. Potom potajomky aj celú čokoládu... „Bolí má žalúdok,“ vraví mamičke. Božena žaluje: „To preto, že si ráno zjedla žuvačku.“ Jožko sa pridala: „Možno je to žltáčka. Umývaš si ruky?“ Želka sa rozplakala. Tato ju upokojil. Vraví: „To je z tej čokolády, ktorú si sama zjedla vo svojej izbe po večeri.“

1. proces: porozumenie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadávanie

Kto pripravuje večeru? Podčiarkni správnu odpoveď:

- a) Kandráčovci
- b) Kováčovci
- c) Kollárovci

2. *proces: vyvodenie priamych záverov*

Čo urobil tato, keď sa Želka rozplakala?

.....

Prečo Želku rozbolel žalúdok?

.....

3. *proces: interpretácia a integrácia myšlienok a informácií*

Čo mali Kováčovci na večeru?

.....

4. *proces: skúmanie a kritické hodnotenie obsahu, jazyka a prvkov textu*

Je podľa teba dôležité umývať si pred jedlom ruky a prečo?

.....

13. Závěry a odporúčania:

Čítanie s porozumením je viac než len zručnosť. Je to kľúč, ktorý otvára bránu poznania, cez prah ktorej by mal prejsť každý žiak. Je dobré, ak si túto skutočnosť uvedomí každý učiteľ a svojou pedagogickou činnosťou a pôsobením nielen na hodinách čítania v rámci slovenského jazyka a literatúry, ale aj na ostatných predmetoch prispeje k zrodu aktívnych čitateľov. Existuje veľa rôznych metód, ktoré dokážu u žiakov vzbudiť záujem o čítanie textov a pomôžu im adekvátne sa naučiť čítať s porozumením. Záleží len od učiteľa, ktoré metódy si vyberie a ako ich dokáže aplikovať v praxi. Na rozvoj čítania s porozumením sú vhodné inovatívne a aktivizujúce metódy práce s textom, čitateľské stratégie, stratégia učenia EUR, ktoré sme si na predchádzajúcich stretnutiach rozobrali a vysvetlili.

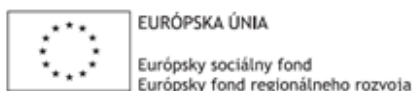
Z našich skúseností vyplývajú pre prax tieto odporúčania:

- Čítanie s porozumením rozvíjať u všetkých žiakov už od prvého ročníka v primárnom vzdelávaní.
- Implementovať inovatívne metódy na čítanie s porozumením do všetkých predmetov, ktorých sa žiaci zúčastňujú.
- Ukázať žiakom, ako majú pracovať s rôznymi druhmi textov (súvislými, nesúvislými, literárnymi či informačnými), s ktorými sa v bežnom živote môžu stretnúť.
- Vhodne motivovať žiakov k čítaniu samotnému a zabrániť tomu, aby sa u žiakov vytvoril k čítaniu nezáujem a odmietavý postoj.
- Dať žiakom možnosť výberu textov na čítanie, aby čítali to, čo ich zaujíma.
- Svojím pôsobením a systematickou prácou s textom naučiť žiakov čítať s porozumením a naučiť ich všetkým procesom porozumenia podľa PIRLS.
- Prácou s rozličnými textami naučiť a pripraviť žiakov na úspešné zvládnutie testovania T5, T9
- Pri čítaní s porozumením rozvíjať u žiakov aj vyššie metakognitívne procesy podľa Bloomovej taxonómie

13. Vypracoval (meno, priezvisko)	PaedDr. Adriana Garamiová
14. Dátum	02.06.2020
15. Podpis	
16. Schválil (meno, priezvisko)	PaedDr. Anna Rošková
17. Dátum	02.06.2020
18. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola, Hlavné námestie 14, 941 31 Dvory nad Žitavou
4. Názov projektu	Inovácia foriem a metód výchovno-vzdelávacieho procesu v Dvoroch nad Žitavou
5. Kód ITMS projektu	312011S811
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti

PREZENČNÁ LISTINA

Miesto konania stretnutia: Základná škola, Hlavné námestie 14, 941 31 Dvory nad Žitavou

Dátum konania stretnutia: 02.06.2020

Trvanie stretnutia: od 13.30 hod. do 16.30 hod.

Zoznam účastníkov/členov pedagogického klubu:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
1.	PaedDr. Adriana Garamiová		ZŠ Dvory nad Žitavou
2.	Mgr. Oľga Opaleková		ZŠ Dvory nad Žitavou
3.	PaedDr. Anna Rošková		ZŠ Dvory nad Žitavou
4.	Mgr. Denisa Takáčsová		ZŠ Dvory nad Žitavou
5.	Mgr. Eduarda Juhászová		ZŠ Dvory nad Žitavou
6.	Mgr. Katarína Vicenová		ZŠ Dvory nad Žitavou
7.	Mgr. Martina Muková		ZŠ Dvory nad Žitavou
8.	Mgr. Mária Pozsonyiová		ZŠ Dvory nad Žitavou

Meno prizvaných odborníkov/iných účastníkov, ktorí nie sú členmi pedagogického klubu a podpis/y

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia

